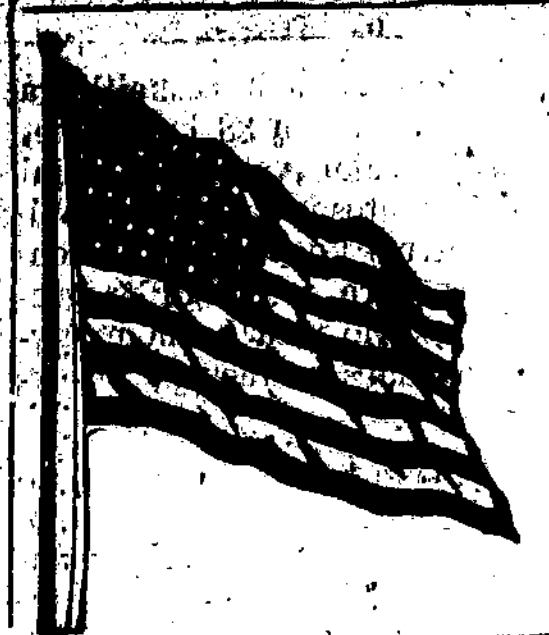

Kaip prasit, taip ir patys
mes nuleidžia mūsų šimtus.
Kad tautos dora, bujos, tai
kur tikybiniai principai skaus-
ti.
— Washington.

"DARBININKO" KAINA:
tris kartus savaitėje...\$3.00
vieną sykį savaitėje...\$1.50
Bostono apygardoje...\$4.00
Užsienyje metams...\$4.25
Vienas numeris..... 6c.

VOL. 3 Metai 3 Tel So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel So. Boston 620. No. 52|384|

"Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS, GEGUŽIO MĖN. 14, 1918.

Apie lietuvius

PAMINĖJO APIE LIETUVIUS.

Suv. Valstijų Official Bulletin paminėjo apie Amerikos lietuvių delegacijos pas prez. Wilsoną atsilankymą. Sudėjo delegatų vardus, indėjo kun. J. J. Jakaičio pasakytą prakalbą ir prez. Wilsono atsakymą.

Plačiau apie tai bus vėliau.

DUODA KREDITĄ.

Amerikos laikraščiai duoda kreditą ateiviams, tarnaujančioms armijoj ir jau kariuomenės ir guldantiems savo galvas Francijoj.

Štai Boston Herald pereinot nedėlios numeryje indėjo pavelskį žuvusio Francijoj lietuviu Dzadulionio. Apie jį šitaip paminėjo:

Died of Accident.

DZADULIONIS, PRIV. STANLEY, 10 Cedar Street court, Lowell, G company, 10th infantry. Death was result of premature explosion of a hand grenade. Aged 23. Mill worker in Lowell. Native of Lithuania and had taken out first papers. Came to America with his father and brother five years ago. His mother and two sisters live in Lithuania. Enlisted in 6th Massachusetts infantry.

Tame pat numeryje buvo e-ditorijalas, kurs šitaip prasi-deda:

"Americans All"

Everyone scans keenly the casualty lists sent from over seas by Gen. Pershing. Looking down the column day after day we are reminded most impressively that this nation is a vast conglomerate, its materials gathered from every land under the sun. Names English Irish French and Scotch, Greek, Italian and Lithuanian, are starred together in the honor rolls written into the history of the world war.

DIDI ATAKA PRIEŠ GIRTĄ BIZNĮ

National "Dry" Federation, kurios prezidentu yra Wm. J. Bryan, pradėjo didžiulę kampaniją visose Suvienytose Valstijose. Varosi prie to, kad šioje šalyje tuoj būtų pasmaugtas girtas biznis iki karės ties.

Plenuojama kongresą už-taktuoti telegramomis, reika-laujant pabaigti girtą biznį. Būsią pasiūsta 500.000 telegramų kongresui.

Federacija turi 2.997 kuopas. Narių turi 18.000.000.

BAISI ŠVENTVAGYSTĖ.

Petrograd, bal. 10 (Associated Press korespondencija)—Maskvoje Kremlyje tapo apvogta garsusis patriarchališkas sandėlis.

Tame sandėlyje buvo daug šventybinių, tarpe jų buvo garšioji Kristaus drobė, dra-būzias nešiotas Panelės Švč., viena Kryžiaus vinis ir paveikslas Šv. Luko apaštalo male-votas. O žemčiugai ir brangakmenys apskaitliuojami iki \$10.000.000.

NUGALABIJO RENEN-KAMFĄ.

Taganroge bolševikai nuga-labijo gen. Renenkamsą.

Lietuvių Vyčių ir Moterų Sąjungiečių Išdirbinių Paroda, atsiuvusi So. Bostone balandžio 21-28 dd. šv. Petro parapijos svetainėje. Iš kairės į dešinę stovi Parodos Rengimo Komiteto nariai: J. E. Karosas, K. Zubavičius, S. Geciūtė, Bagočiūtė, O. Staniuliuotė, K. Petračiūtė, A. Kazlauskaitė, O. Jankauskienė.

Amerikos kariuomenė Fran-cijoj bus rezerve.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass. on May 13, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

UŽLEIDINĖS ŽEMĖS.

Ottawa, Ont. Canada, geg. 12. — Tarkininkai taip įstiki-no, jog išgalės bile kokias prie-šininko atakas išlaikyti, jog jie nutarė Amerikos kariuomenę laikyti rezerve. Šitokios žinios čia gautos nuo Britanijos mi-nisterių karinio komiteto.

Pranešama šitaip: "Dabar dalykų stovis yra toks, jog vo-kiečiai, nusprendę sutraukti į vieną vietą kuodidžiausias jė-gas milžiniškam ofensyvui, baigia nualinti savo šalį, norė-dami nulemti savo pusę karę pirm negu bus pervėlu. Iš an-tros pusės, tarkininkai taip pa-sistiki savo jėgomis, jog pama-tė, jog dabartinė nedidelė A-merikos kariuomenė neefekta-linga mūšiu vietose atlaikymui pozicijų ir tos jėgos bus laiko-mos rezerve iki jos bus papil-dytos, galingos ir galinės sa-vistoviai veikti."

TALKININKŲ STRA-TEGIJA.

Talkininkai prieš priešinin-ko masas, kurias jis vartoja, kaip kūjį, stato savo kariuo-menės tik tiek, kad atlaikyti kirėčius. Gi stipriausias savo jėgas laiko rezerve. Šonuose talkininkai užleidinėja prieši-ninkui žemės tose vietose, kur priešininkas už jį užmoka dau-giau, negu verta. Visas tal-kininkų tikslas yra tame, kad vokiečius nualinti taip kad iš-mušus patogiai valandai juos galima būtų suplikti rezervi-nėmis jėgomis.

FRASALINO NUO TAR-NYSTOS.

Anglijos valdžia atstatė gen. Maurice, kurs rašė užmetinėji-mus premierui Lloyd George ir kancieriui Bonar Law.

Subatoj Londone parodavo didžiulę Amerikos kariuomenės Londono gyventojai ir laikra-ščiai labai prielankiai sveiki-no tą kariuomenę.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass. on May 13, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

OFENSIVO NEPRADEDA.

Vokiečių armijos Flandri-joj ir Picardy vis dar neprade-da ofensyvo. Artilerija tai vei-kia įvairiuose punktuose, gi kitokio darbo neimasi.

Matyti vokiečiai dar neprisi-rėngė ant tiek, kad išdrįsti iš-bandyti savo jėgas prieš talki-ninkų sustiprintą frontą. Vie-nok spėjama, jog jau netolima diena, kuomet vokiečiai ban-gys persilaužti per talkininkų frontą. Tuo tarpu anglai ir francūzai nepraleidžia progos šen ten pagnaibinti vokiečius, ypač tose vietose, kurios yra opios.

Buvusio Graikijos karalius Konstantino sveikata pablogė-jo. Jau stovi arti grabo.

Francijoj Picardy provincijos sostinė Amiens visai ap-leista. Jų buvo 120.000 gy-ventojų. Į rytus nuo to miesto eina bausios batynės tarp tal-kininkų ir vokiečių. Į Amiens krinta jau soviniui iš vokie-čių armotų. Mieste liko tik gaisrininkų saujalė ir kareivių būriai.

Lordas Curzon Anglijos lor-dų rūmė pasakė, jog Anglija y-ra didžiausiam krizyje.

Suv. Valstijos suteikė Ang-lijai naują paskolą. Dabar pa-skolino \$75.000.000. Išviso A-merika Anglijai paskolino \$2.795.000.000, o išviso talkinin-kams paskolino \$5.363.850.000.

Anglijos mynų šlavėjas už-ėjo ant mynos ir nuskendo. Žuvo 26 jurininkai.

Anglai nuskandino seną skraiduolį Vindictive prie į-plaukos į Ostend ir tokiu būdu užblokavo vokiečių subma-rinams kelią.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass. on May 13, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

KIEKVIENAS PILIETIS DETEKTYVAS.

Washington, geguž. 12. — Attorney-General Gregory pa-skelbė, jog kiekvienas pilietis gali būti liuosoriu detektyvu ir prigriebti valdžiai surasti asmenis, kurie darbai ar kal-ba pasirodo neįtikimais. Suv. Valstijų advokatams pasakya, kad jie gali veikti išvien savo apeliokėje su laikraščiais taip kad visuomenei būtų pranešta apie tų advokatų ofisus arba tyrinėjimo biurus, kur pilie-čiai gali pranešinėti tą, kas prigriebtų sugaudyti intarti-nus žmones.

Attorney-General skelbia: "Apeliokinių advokatams įsa-kyta, kad priimti ir visai ne-formalūs ir slapsti praneši-mus ir piliečiai privalo jausti nesuvaržyti teikime žinių arba intarinių artimausiam Teis-ybės Departamento atstovui arba jei tas nepatogu, tai prane-šti apie tai į Washingtoną."

Jau šimtai laišku gaunama kasdien tame departamente. Rašo tie, kurie tiki žiną neiš-tikimus asmenis. Nors dūdiu-ma tų laišku pasirodė mažos vertės, bet departamentas lai-ko vertu tą veikimą išplėsti.

AIDOBLISTAI PLENAMO AMERIKE ĮVESTI BOLŠEVIZMĄ.

Chicagoj eina nagrinėjimas bily aidoblistų, apkaltintų suo-lkalbyje sukelti maištą Suv. Valstijose. Kaltinama 112 va-dų. Pasirodo, jog Amerikos aidoblistai nuo senai susirašė-nėjo su Rusijos bolševikais. Vienam tokiam laiške bolševi-kai, dar prieš užėmimą val-džios Rusijoj, teiravosi Ameri-ko aidoblistų vado William D. Haywoodo ir kitų ar jie ga-tavi "paimti Ameriką iš kapi-talistų ir įvesti pramoninę lai-svę."

Teisme išvilktą daug pana-sių dalykelių.

Rusijos lietuvių kankinimai

LIETUVIŲ ŽANDARŲ KRATA.

Šio mėnesio 24-25 d., nakties 2 val., ėmė nepaprastai belsti į mano būto duris ginkluoti žmonės. Subūdę įsileidome...

(Čia keli rankraščių žodžiai neįskaitomi. Red.) jie pasisakė atėję kratos daryti ir tuojau iš-siskirstė keliuose mano kam-baruose.

Esu žmogus paliegęs, atsi-kelti iš lovos negalėjau, mano kambariukų atsistojo su šau-dykle jaunutis "kareivis" ir visą laiką nuleidęs akis ko sto-vėjo, žiūrėdamas, kad kas pro mano kambariuką neišsprūstų kur su įtariamaisiais daiktai, kurių jie čia buvo atėję ieško-ti. Vienas jaunučiukas kraty-tojas, naršydamas popierga-lius, vis klausė, kur mano raš-šomasis stalas, kur mano šep-s. Po kelis kartus jis klaui-sinėja, ar aš pripažįstas "na-cional'nių soviet Rossijoj" ir kur čia to "sovietoj" popierai.

Kai ėjan iš vakaro gulti, žino-jau, kad dabar yra kitu kitu vardu vyriausybė, todėl nie-kaip negalėjau suprasti, apie kurį "nacional'nių soviet" jis kalba. Nusprendžiau, kad man miegant pasidarys kusuose ko-kia nauja revoliucija ir kad dabar įsigalėjusi nauja vyriausybė, kuri pasivadins "Na-cional'nių soviet Rossijoj". Matydamas prieš save durtu-vą iš miegų, lovoje gulėdamas, tiek tepasakiau, kad aš viso-kia valdžią pripažįstu. Kraty-tojai palengva ėmė kalbėti a-pie "litovskoj nacional'noje sobranije"; netrukus paaiškė-jo, kad jie paskaito ir supran-ta raštus ant mano staliuko lie-tuvių vyriausybės ir kad didysis jaunučiukas kratytojas domisi rastu ant mano staliuko vienu raštu iš Romnų į Lie-tuvių Vyriausiąją Tarybą (ma-no adresu) laiškelį.

Jaunučiukai kratytojai ima palengva vienas kitas su ma-nim ir maniškais šnektėti lie-tuviškai. Tuojau supratau, jog mano bute krato jie Lie-tuvių Vyriausiąją Tarybą: sprendžiant iš kalbių vieno kito pasakymų ir vieno kito ė-nusio iš Petrapiilio (iš mūsų Komisarjato) grasymo, reikė-jo jau tikėtis, kad šių dienų vyriausybiniškai mūsų vien-tą iš mūsų krato.

Pats aš kalbėtis su kratyto-jais galėjau tik tarsi rusiškai: su žandais iš mažų dienų buvau pratus šnektis lietuvyškai.

Iškratė ir kitus kambarius su mano inamio kambarį ir vi-sur ypačiai ieškojo kažin ko-kio popierio "litovskago na-cional'nago sobranija." Mano inamio kambarį bet-gi rado tarp visų jo paties rankraščių ir knygu, giliai tikslai, kiek cukrus sutaupto kelionei į Lietuvą. Tas cukrus juos nu-stebino: kaip jo čia esg, kad niekur mieste jo neranda. Pas-kui, bevarsydami mano paties knygas ir popiergalius, vis do-mėjosi žandais, ar nėra kur apačioje po knygomis cukraus.

*) Straipsnis buvo skirtas šių metų "Lietuvių Balsui" No. 8. Už-darius "L. Balsą" dedame jį "Santaroje." Dedame iš ten pat del tos pat priežasties ir straips-nį "V. L. T. R. dokumenta, kny-gos ir antspaudos suareštuoti."

Bet cukraus vis delto daugiau neberado; ir mano inamio cu-krai nieko piktą tuo tarpu ne-atstiko, nors tas daiktelis ge-rokai jiems buvo įstrigęs, ma-tyti į galvą.

Iškratė, išgriostę, žandais pasiėmė tikslai rašytą "Tary-bai" iš Romnų (dar neatsaky-tą) laišką, kuriuo vietiniai lie-tuviai praneša, kad jie sudarė Vietos Tarybą, ir klausia, ar gryžę į Lietuvą galėsia jie se-nosiosą savo vietose gyventi ir savo darbą dirbti.

Pabaigę reviziją, žandais davė man pasirašyti raštelį, kuriuo aš prisižadavau nevažiuo-ti iš Voronežo ligi nebus pa-baigtas visas jų tardymas. Pa-sirašiau. Čia savo žodį, jei tik galėsiu, žinoma, sulaužysiu: kai galėsiu važiuoti, — pėsčias nebepešiu, — trauksiu į Lie-tuvą ir gana.

Savo amžy antrą kartą jau turiu. Pirmą kartą kratė ma-ne rusų žandais daug kultū-ringiau, ne kaip dabar lie-tuvių žandais. Po pirmosios kratos reikėjo tikslai gyventi kelerius metus be mokyklos, to-liau nuo jos, nuo savo krato il-gą laiką su policija, kuri vi-sai sumkėdavo laisvą lietuvių gyvenimą. Dabar skaudžiaus-ia buvo tas, jog kratė mane patys mokiniai — tos mokyk-los žmonės, su kuria taip su-nku buvo skirtis po pirmosios kratos.

Antrosios kratos skaudžiaus-ias buvo dar tas dalykas, kad kratė lietuviai — mūsų trem-tiniai, su kuriais, rodėsi, vien rūpestiai mane jungė.

Taip mane iškratė šiuo kartu mokiniai lietuviai, pabė-gę drauge su kitais nelaimin-gaisiais tremtiniais ir tarnauja dabar tose šių dienų vyriausy-bės įstaigose, kurios jau tik proletarų gerove ir Rusų re-voliucijos ūgiu tesirūpina! Kuo jie mane, besveikatį darbinin-ką, laiko, — nežinau.

J. Jablonskis.

VYRIAUSIOSIOS LIET. TA-RYBOS RUSIJOS DOKU-MENTAL, KNYGOS IR ANT-SPAUDOS SUAREŠTUOTI.

Vasario 24 d. 12.30 val. naktį būrys kareivių, trijų gimnazijos mokinių vedami, šių dienų vyriausybės įsakimu, įsiveržė į Kun. džeono J. Ja-senskio butą ir padarė kratą. Ješkojo ir paėmė Vyriausiosios Tarybos visus dokumentus, knygas laiškus ir pranešimus. Iškrėtė taipgi gyvenamą su džeonu kun. M. Krupavičiaus kambarį, nors jo paties tuo me-tu nebuvo namie.

Pusiautros val. nakties tas pats rusų kareivių būrelis, tų pačių mokinių (Griškelių, Pr. Valaičio ir Bendoriaus) vedamas, atsidangino į Tary-bos nario J. Jablonskio butą ir ten padarė kratą. Ješkojo Vyriausiosios Tarybos doku-mentų. Surado tikslai vieną pasveikinimą iš Romnų lie-tuvių paklausimą, ar bus galima lietuviams gelžkelininkams at-gal lietuvių pagrizus tas pa-čias vietas gauti.

Nuo kun. Jasenskio ir J. Jablonskio paimtas pasirašy-mas, kad jie iš Voronežo neiš-važiuos, kol ši byla nebus pa-baigta.

Po šios kratos lietuviai gau-

singai atsilankė pas ligotą, mūsų visų gerbiama kalbinin-ką Jablonskį išreikšti jam užuojautos.

— Kaip skaudu, kad žanda-ry darbą pasijėmė mokiniai ir dar lietuviai. Niekad nebu-čiau tikėjęs, jai kas būtų man sakęs, kad tai galimas toks daiktas, — pasakė mums susi-judkęs J. Jablonskis.

Vietos lietuviai kurie arti šelpimo darbo stovi ir žino, kiek trūso, kiek širdies įdėta kun. džeono Jasenskio moki-nius laikant, jais rūpinantis, šiuo sunkioju metu, labai pasi-piktinę, kad tie patys mokiniai atsimoka, atsidėkoja už visą rūpestį ir gerą širdį tikslai da-rydami kratas, užvėsdami ant savo globėjų kareivius.

Kai darė kratą pas Jablons-kį, jo sūnus Vytautas, pama-tęs mokinius žandų rolėje, pasakė: "Tai čia, Tėvai, tau mokiniai, už jų mokymą atsi-moka."

Pasakoja, kad mokiniai, akis nuleidę, popierius vartė ir jautėsi nepuikūsiai. Matyti, pirmieji žingsniai tėra daromi. Apsipras...

Rytojans dieną atliekas pir-mininko pareigas vice-pirmi-ninkas M. Slezevičius, sužino-jęs, kad visi dokumentai pasi-imti iš kancelerijos, skambino telefonu Revoliuciniam Komit-etui į Bristolį klausdamas, kada bus visa tai grąžinama. Atsakya, kad dar nežinia.

Po 10 minučių (šio pašnekė-sio) atėjo vienas kareivis ir vienas lietuvis mokinsys vėl į kun. Jasenskio butą, kur bu-vo M. Slezevičius ir finansų raštines vedėjas Dauksa, iškrė-tė juos, paėmė palidymų blan-kus ir I-IV d. protokolą. Iš Dauksos portfelio paėmė Vyriausiosios Tarybos antspaudą. Tai atlikę paėmė M. Slezevi-čių nusivėdę į jo butą, iškrėtė ir paėmė nuo jo parašą, kad jis iš Voronežo be Komiteto lei-dimo neišvažiuosias.

Tą pačią dieną iškrėtė karei-viai su lietuviu mokiniu Lietuvių Spauštuvę, ieškojo Vyriausiosios Tarybos raštų ir pasiėmė radę padarytas kli-ses."

Zinios ištraukos iš viršminė-to laikraščio — "Santara" Nr. 8 (57) už 14 d. kovo 1918 m. — žodis į žodį sutinka su ori-ginalu, ką savo parašais ir ant-spaudos pridėjimu liūdijsime.

Gi laikraštis — "Santara" Nr. 8 (57) už 17-III 18 m. — pasiitėka Liet. Komitete T. R. G. Vladivostoke, kaipo doku-mentas.

L. K. T. R. V-ke pirmininkas — Vaitiekaitis.

Vice-pirmininkas — Kun. D. Mikšys.

Sekretorius — Rymontas-Riepsus.

(ANTSPAUDA) Vladivostokas, 10 bal., 1918 m.

*) Bendorius Jablonskio bet-gi neaplauskė.

Texas valstijoj ties Benbrook sprogo bomba. Užmušė 8 artileristus, sužeidė 7.

New Yorke įgriuvo tunelis po Flatbush aven. Keturi žmo-nės žuvę, 12 tebėra užgriūti.

442 W. Broadway, South Boston, Mass.

Valdiškose Washingtono sfese nesenai 'buvo net tokia antis subrendus, kad jei visi

Šiandienai tuo klausimu rūpintis
ir pasikviėtės sau į talką kiek-
vienos kolonijos geresnius vei-

Argentinos lietuviams eina
 prie viešo veikimo prisijei-
 sidurti su daugybe įvairių
 kliūčių. Ypač gi jie atjau-
 stoką svietiškos ir dvasi-
 škos inteligentijos. Visokie so-
 cialistai ir kitokij izmų gerb-
 jai dar labiau argentiniečių li-
 tuvų veikimą apsupunkino ir n-
 leido jiems tinkamai išsiple-
 ti. Bet nežiūrint visų tų kliū-
 čių Argentinos lietuviai — ka-
 talikai, o dalis ir rimtesnių li-
 beralų prasiimušę prie viešojo
 kelio ir gerokai pasivarė tau-
 tistikoje dirvoje. Lietuvos po-
 litikos ir šelpimo reikalais ar-
 gentiniečiai tiesiog gali būn-
 ti net Šv. Valsčių lietuviams
 pavyzdžiu.

Nei-gi "Naujienos" geriausiai žino apie prez. Wilsono pažvalgas į katalikus. Garbus prezidentas Wilson, kurs dabar rokuoja mas didžiausiu pasaulio vyru savo veikale "The New Freedom" yra parašęs: The Roman Catholic Church was then as it is now a great democracy."

EXTRA!! PR
“UNI
Rengia Lietuv

ZINYNAS,"
242 W. Broadway.
So. Boston, Mass.

Prasitame susirinkime, k
ris įvyko bal. 21 d., gerb. k
pos pirmininkas A. Kuodis
pranešė, kad pelno nuo vaka
liko 318 dol. 40c. Pinigai i
po perduoti klebonui, kuu
T. Abromačiui, kuris per
tame nedėdienyį L. Vy
kuopai išreiškė aciu ir visie
parapijonams už paremia
vaktaro. Kuopa yra pasiryž
ir toliau darbuotis labui taut
ir bažnyčios.

Iš pradžių, kada tik susitvėrė L. Vyčiū 88 kuopa, Donorai niečiau ne kaip į ją žiūrėjo, o nežinojo kokiai tai draugigimėlei to kuopa ir nesmagum turėjo daug perleisti. Bet, kaip pamatė jos naudingus darbus, kiekvienas pradėjo už jausti ir remti. Geri katalikai atveda savo vaikus prirašyti patrina juos prie veikimo.

Valio Donoros Vyčiai!

“Vienybėje Lietuvinkų Nr. 18 rašoma, būk „Aidas“ pasizadėjęs patarnauti „Auro“ penkių metų sukaktuvėse. „Aido“ laikytame susirinkim perskaitytas laiškas nuo „Aid šros,“ kur kviečiama „Aidas“ prisidėti, bet „Aido“ dra. jokia svarstymo atsisakė dalyvauti.

B. Gauronka.

I. Anskilte: Tætte

Fondă.

Dedat su socialistais i nau-
dojamųjų daiktų maininės ver-
tes pamačius paleistas tiems
daiktams pagaminti ir apy-
vartan paleisti darbolaikio va-
landas, lengva prieti prie to
kad gaminamieji daiktai tuo
bus vertesni ir brangesni, ku-
žioplesni ir didesni tinginiai
bus darbininkai tuo . daiktus
gaminantieji, nes tuomet jie
lignes valandas dirbs, dau-
giau laiko apie savo darbą
trūsės, ir tuo pats jų darbas
bus „vertesnis“ ir „branges-
nis“.

Tad stebėtis nereikia, kad „socialistai“ ypač lietuviškijeji tikrą „rojų“ sau laukia, kuomet jie „mokslas“ įvyks, kuomet jįse produkcijos tur-tus ir visą išdirbystę paims į savo rankas, o kitiems lieps pirkti pas juos reikiamus daiktus ktina nustatyta „rojaus“ gyventojų darbo valandomis.

J. D.

BROOKLYN, N. Y.

Gegužio 4 d. Apiešniš. P. Š. svetainėje L. Vyčių 41 kabai surengė vakarą. Sulošta labai juokinga trijų aktų komedija "Daktaras iš Prievartos." Aktoriai atliko savo roles puikiai ir publika buvo labai užganėdinta, nes gavo daug pasijukti.

Publikos buvo pilna svetainė ir tikimės kad pelno irgi liks.

[Faint handwritten signature]

tiesia pamatus visokai visai
vilietinei gerovei, pažangai, ci-
vilizacijai. Kuo tamsesnie,
buvo darbininkai, kuo jie ma-
žiau turėjo mokslo iš kitur, tu-
lengviau juos pagaudavo socia-
listai su K. Markso išvedžiu-
jimais apie suvartojamųjų
lykų vertę, ir tuo "raudones

uz \$2.50 bet už \$5.00.

Sekant K. Markso mokslą apie vertę abelnai ir kalbant čia apie vertę maininę, reikia nuo jos gerai atskirti daikto vertę kilstančią iš daikto naudingumo. Tą naudingumo daikto vertę sudaro visokie fizinieji, pačia gamta duoti privalumai,

Vērtē daikto maininē ano
K. Markso yra tai daiktō pr
valumas, kurs paskatinā zmo
gu tū daiktā igyti atiduodan
už jī kā kitā. Tos maininē
daikto vērtēs didumas priklausa
so nuo to, kiek daug tas daikt
tas uzšadina žmogū pasiryž
mā atiduoti už jī koki kitā sa
vo daiktā lygiai branginam
Galima, sako K. Marksas, iš
mainyti koki saikā kviečių
tūm tikrā saikā šilkō tam tik
ros vērtēs ar jī tam tikrā mie
rā aukso. Apvyartoje tas pa
intas saikas kviečių bus lygu
paimtam saikui šilkō ar tam
tikrai mierai aukso. Ta čia kal
bamųjų kviečių, šilkō ir aukso
lygybē, minitja K. Marksas
parodo, kad tie trys dalyka

tur savyje ką tai tokio, kas juos lygiais daro, nes kitaip neįvyktų tariamos mainos vieno ant kito. Prigimties duotųjų trijų dalykų (kviečių, šilko ir aukso) privalumai lygiais jų nedaro. Anaipol, tie dalykai savo prigimtais privalumais labai kito nuo kito skiriasi, ir kaip tik tas jų skirtingumas ir padaro, kad tais dalykais gyvenime mainyties reikia. Jei tie visi daiktai būtų vienokieji, nė mainyties jais nebūtų reikalo! Kadangi prigimtieji daiktai privalumai sudaro to daikto f. v. naudingumo vertę, tad, einant iš to, kaip augščiau pasakyta, negalimas dalykas, kad daikto vertė maininė kiltų iš daikto naudingumo vertės. Daikto maininė vertė, tvirtina K. Marksas, „nėra nei dulkelės naudingumo vertės.“ Trumpai kalbant, anot K. Markso, maininė daikto vertė paeina ne iš vertės daikto naudingumo, bet iš ko kito. Ir štai iš ko. Jei paliksimės šaly naudingumo vertę, kuri jokiū būdu nenustatato maininės vertės, veda toliau K. Marksas, tai tu vertės nustatytoju, kuris sureguliuo mainoje vertę saiko kviečių su verte saiko šilko ir miero aukso, lieka vienuvienas žmogaus darbas įdėtas į tuos kviečius, į šilką, į aukso. Tad vien žmogaus trūsas yra tu veiksnis, kuris nustato daiktui tikrąją maininę vertę apyvartoje. Toji maininė daikto vertė vien priklauso nuo to, kiek tam daiktui pagoninti padėjo darbininkas darbo ir kiek išleista atgabenimui to daikto į tą vietą, kur tas daiktas eina apyvartoti. Trumpai kalbant, anot K. Markso, tas įvyksta taip: dėl to, kad tik darbininko darbas sudaro

Socijalistai, sekdami Markšą, tvirtina, kad produkcijos daiktai, prekės arba abiejų išdirbinėjamieji dalykai viena turi bendrą žymę, būtent tą, kad visi yra žmogaus darbo vaisiais, ir kad tas darbas jų kainas ir vertę nustato. Gyvenime gi išstikrų kitaip esama ir bus, nepaisaus to, ar jų valdo netiesės senatnot socijalistų surėdymas, jų pačių ranka naujas bus vestas rojus. Ir sename naujame surėdyme yra ir būdų tokių vartojamiesiems išdirbiniams žymių, kurios padarė, kad šie išdirbinių maininė vertė ne vien nuo jiems padėdartininko darbo priklauso. Vartojamieji dalykai apskritai juos pagamina "proletariato" rankos, gal turėti ir kitas bendras žymes, kurios vertė ir kainas visap maininė vieni daiktai gal būtų nuo šalys didelės retenybė, jų reikavimas pas žmones gal būtų didesnis ar mažesnis, gal būtų superkami, lengviau ar sunkiau gauti ir tt. Darbininkai gal eiti draug su apyvarčios rankomis dirbamais visais kiais daiktais dar ežerai, miškai, žemių plotai, kasyklos, namai, rūmai ir t. k., kurių maininės vertės iokš sveikiau.

Didumas, kiekybė to darbo ar triušo, kurį reikia padaryti kokiame daiktui, kaip jį pagaminti ir į apyvartą paleisti, tam tikrose to laiko išdėrybys ir jo važmos (transportacijos išlėgose, nustatoma apskaita to to darbo laiką, kurį eadama laikrodžio valandomis ir K. Marksas išveda, kad daiktas turi maininė vertė dideja a mažėja sulig to, daugiau a mažiau reikalaujama tam daiktui tų nudirbti t. v. "visuomeniška biūno darbo." Per tam to darbo laikas, darbo valandos pasidaro visiems daiktams bendro reguliatoriu jų maininėms vertėms, kuria jieje eina apyvarton. Anot tad socialistų tų mašų kviečių mokamumą, s, brangiau negu tų pat mašų, ūvių ar pupų ne del to, kad kviečiai nupudnesni žmogams kviečių mašų.

su sveikesni, skanesni ir per ta
daugiau visur ieskomi ir van
tojami, bet del to, kad kvie
ciamas reikia padeti daugia
darbo, negu avizoms ar pu
poms, ruosiant jas žmonėm
naudoti.

Dedat su socialistais i nau-
dojamųjų daiktų maininės ver-
tes pamačius paleistas tiems
daiktams pagaminti ir apy-
vartan paleisti darbolaikio va-
lendas, lengva priėti prie to
kad gaminamieji daiktai tuo
bus vertesni ir brangesni, ku-
žioplesni ir didesni tinginiai
bus darbininkai tuo . daiktus
gaminantieji, nes tuomet jie
lignes valandas dirbs, dau-
giau laiko apie savo darbą
trūsės, ir tuo pats jų darbas
bus „vertesnis“ ir „branges-
nis“.

Tad stebėtis nereikia, kad „socialistai“ ypač lietuviškijeji tikrą „rojų“ sau laukia, kuomet jie „mokslas“ įvyks, kuomet įjėre produkcijos tur-tus ir visą išdirbystę paims į savo rankas, o kitiems lieps pirkti pas juos reikiamus daiktus ktina nustatyta „rojaus“ gyventojų darbo valandomis.

J. D.

BROOKLYN, N. Y.
Gegužio 4 d. Apiešiš. P. Š. svetainėje L. Vyčių 41 kabai surengė vakarą. Sulošta labai juokinga trijų aktų komedija "Daktaras iš Prievartos." Aktoriai atliko savo roles puikiai ir publika buvo labai užganėdinta, nes gavo daug pasijukti.

Publikos buvo pilna svetainė ir tikimės kad pelno irgi liks.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

NEWARK, N. J.

Lenkinyse.

Po geram išbandymui išvien darbuotis katalikams su "tautininkais" Newarko Pažangiųjų Dr. J. Sajungoje, jau katalikai atkando dantis. Dabar katalikai suprato, kad jie patis vieni, be tų keletas "tautininkų" gali taip jau gerai tautos labai darbuotis ir tarpusavyje jungtis.

Jau baigiama tverti Newarko Katalikų Centras, į kurį įeis vien tik katalikiškos dr. jos ir kuopos; ir didžiausias tame tikslas, kad ant toliaus katalikiškose dr. jose nebūtų kokios cecilistikos, ar šliupo garbintojas. Taipgi centras rūpinasi, kaip apsvietoj taip ir medžiagiskai dr. joms ir kuopoms pagelbėti.

"Tautininkai" pamatę, kad katalikai pradeda jau susiprasiti ir savarankiai be jų malonės organizuoti, šoko ir jie prie darbo, sumanę sustverti kokią ten "tarybą". Kokis jos tikslas ir kas ją sumanė, nežinia, bet kad tame "šėrai" darbuojasi p. M. Truska geriausias "V. L." korespondentas, ypač prieš gerb. kun. J. Dobužinską. Sv. Jurgio dr. jos atstovai, į Visuotinę Lietuvų Seimą, ir "geras" katalikas kūrė Verbių subotejo socializmo šokiame dalyvavo.

Kadangi Newarko tautininkai savųjų dr. jų neturi, tai turėtų sumanė nors kokią iš katalikiškų pasigauti savo jėgomis sustiprinti. Todel katalikiškos dr. jos apsižiūrėkite, kad laisvamaniai nutrauktų jus į savo žabangus.

Vijurkas.

NEW HAVEN, CONN.

Lietuviai čia per nekurį laiką buvo nustoję veikti, bet matytis vėl pradeda imties už darbą. Nedėlio, 5 d. gegužio L. D. S. 58 kp. sulaukė veikalėlių po vardu "Žmonės". Kaip matė, žmonės nelabai patiko veikalas. Pagal mano nuomonę veikalas buvo sulauktas pušėtinai. Geriausia atliko savo rolę p. Zavorovskas kaip tėvas. Kiti pušėtinai atliko rolę. Po šio veikalo p. lėš Paluolaitis ir (kas kitas? Red.) perstatė Jacky ir Jackie, kuris dialogas gerai patiko žmonėms. Žmonių mažai buvo, gal gražus oras sulaukė kitus.

Svečias.

ADIRONDACK, N. Y.

Džiovininkų gydyklos.

Sioji vieta tai kalnai, kuriuose žmonės atvažiuoja sau sveikatos ieškoti. Nes čia sveikas ir tyras oras. Svarbiausios vietos yra šios: Saranace Lake, kur gyventojų randasi apie 7,000. Čia yra visokių žmonių ir kokių 4-tą dalį užima džiovininkai ar gal ir daugiau. Antrą vietą užima Lake Placid, kokios 9 mylios toliau nuo Saranace Lake. Tėnais tai turčiai suvažiuoja, kurie po \$40 ir \$50 moka į savaitę už pragyvenimą. Bet jau vargšai nebe vieta, tik tai tam kas ten dirba.

Trečią vietą yra Ray Brook tarpe Saranace Lake ir Lake Placid. New York'o valstijos sanatorium, kur taipgi ligoninių randasi apie 400 (abiejų lyčių).

Ketvirtą vietą tai Trudeau sanatorium, palei Saranace Lake. Tętoji vieta tai tik yra gydomi taipgi džiovininkai ar tik nebus tinkamiausia vieta iš džiovos pasveikti, tik žinoma reikia pinigėlių. Kaip jau minėjau Saranace Lake, Ray Brook ir Trudeau sanatoriumai, tai tinkamiausios vietos nuo džiovos gydytis.

Aš taipgi čion gyvenu keletas mėnuo ir iš virš minėtos ligos gysdau ir manau pasveikti ir netrukus manau apieiti kalnus; bet jokio lietuvių neatsitiko matyti nei girdėti šiose vietose, turbut visi sveiki, ar gal nežino tam tinkamos vietos; žiema, pašėlusiai yra šalta kaip Sibirioj ir vasara yra nelabai šilta. Dabar 3 gegužės turim, o dar šiltos pavasarinės dienos neturėjom, kad saulė ir kaitina, bet vis dar vėsu.

Adirondackietis.

SO. MANCHESTER, CT.

Balandžio 14 d. buvo surengtos prakalbos Tautos Fondo 92 skyriaus. Stambių aukų buvo surinkta \$18.00. O smulkiu \$6.05 centai. Viso per prakalbas surinkta \$24.05. Aukavo šie: Kun. Jonas Ambotas \$5.00 po \$100 P. Marolūtė, J. Vazmonis, J. Guodžiūnas, T. Tamošaitis, A. Saldauskas, K. Vazonis, J. Motiejūnas, Br. Motiejūnienė, O. Kūpenutė, A. Degutas, A. Marolis, A. Alubiskas, P. Ambrosas.

V. P. A.

FOREST CITY, PA.

Balandžio 22 d. buvo parengtas patrijotiškas susirinkimas dėl pirkimo trečios laisvės paskolos bondsų. Juozas Mačiulaitis pirm. atidarė vakarų paaikškindamas tikslą susirinkimo. Toliau buvo išrinkta komisija dėl rinkimo subskripcijų. Komisijon inėjo Alena Gidauskaitė ir Pranas Rakauskas. Iš viso supirkta su virš \$7.000.

Pirkos bondsus: Sv. Antano R. K. Dr-tė \$500, Sv. Jurgio R. K. Dr-tė \$300, Sv. Juozapo Dr-tė \$50, P. Markunas \$500, J. Petraitis \$500, M. Tenzagalskienė \$500, V. Sliktė \$200, Elz. Misuniene \$100, Ag. Adomaitienė \$100, Pr. Banevicia \$100, Ol. Hirdauskiutė \$100, J. Mališauskas \$100. Po \$50.00 J. Baliūnas, J. Šaparauskas, A. Laurinas, Pr. Šniute, J. Tanzauskis, S. Gudaitis, J. Šatunas, A. Čižauskas, J. Čižauskas, J. Zataveckas, P. Kalasinskis, A. Rimša, V. Milišauskas, J. Girdauskas, J. Bilbokas, S. Obelenus, V. Janitis, J. Burneikis, P. Suginckas, Pr. Staniavičia, V. Kavaliauskas, Ig. Girdauskas, P. Zalodkas, B. Mokvas, T. Antanaitis, J. Zulis, J. Mišulis, St. Lipinskas, A. Rudbalis, V. Paukštis, J. Dežūnas, J. Veliška, J. Mačiulaitis, P. Bulotas, B. Burbulis, A. Sliktė, A. Ševelienė, N. Paukštienė, Ropis, J. Sturba, M. Buivydas, Ig. Alekna, V. Sakevičia, V. Rainys, J. Kubilius, K. Ašmenas, P. Zdanis, K. Rainys, P. Čeplikas, K. Kepuraitis, J. Antanaitis, K. Škičius, B. Zdanis, Ig. Kazakevičia, J. Laurinevičia, D. Grajauskas, M. Skiečvienė, P. Pureckis, J. Tamulis, P. Kuprevičia, M. Marcinienė, M. Ktanevičia, B. Baltrus, Ad. Petrauskas, J. Siurbas, M. Milišauskas, A. Dammaseviciene, A. Girdauskaitė, L. Sliktukė, Pr. Rakauskas, O. Dzikiene, Pr. Mališauskiutė, St. Girdauskas, A. Sliktienė, M. Burnis, A. Surba, J. Kunisaukas, ir Lietuvių Klubas.

Komitetas.

SCRANTON, PA.

Scranton Republic geg. 8 paskelbė, jog Jurgis Balynas, cicilikaugis vaikinėlis nusizūdė. Pereitą nedėliedienį. Ice cream'o pirkto choro merginoms. Choras nustojo ištikimono nario, good bye ice cream! Aną dieną kitas draugutis, Juozas Navickas, išėjo iš proto. Paduotus į pamiešelių namą prie Hillside Home, pasimirė. Pasakoją, kad susirgęs iš baimės prieš kareiviją. Tikri karžygiai tie cicilikai! Juozas Čarkauskas dingo kažkur, žeimyna gyvena prie Clearview st., sako išvažiuo darbo ieškoti.

Autų, moteris, namie su vedėsiu jau sumani iš Duryea pasisakė, ieško Juozo Čarkausko, kuris aną dieną, išviliojęs iš jos pinigų, nusivedė į Wilkes-Barre ir court'ą išimti. Šliubinių laisvė. Court'o clerk'as pareikalavo Juozo moteris, kuri rimu metriku. Čarkauskas apsiėmė rytoj pristatyti. Su nuotaka atsisveikinęs, persiskyrė.

Kok. moteris buvo nustehtmas, kada sužinojo, jog Juozo moteris gyva, o ji apgauta. Girdėjau, kad mūs jaunimas Lietuviškoje Dienoje, 7 July 4 dalyvaus, jau rengiasi. Bažnyčioje klebonas pagarsino šv. misijas nuo geg. 19 iki 26 gegužio.

Adomas.

WORCESTER, MASS.

Is L. Vyčių veikimo.

Nedėlioje, 5 d. gegužio L. Vyčių 26 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą, prisirašė 6 nariai. Toliau buvo plačiai apdirbta reikalai gegužinės, kuri bus 30 d. šio mėn. "Fair Grounds" Greendale. Išrinkta apie 50 darbininkų prie minėtos gegužinės. Kadangi Vyčių nariai daug yra dainininkai, pianistai, o minėtų 50 darbininkų neužtenka, todėl nu'arė prašyti Moterų Sąjungos vietinės kuopos, kad pagelbėtų priduosoms nors 20 ar daugiau darbininkų. Mat Vyčiai ištikimųjų mano, jog ši mišiniška gegužinė pritrauks minias žmonių. P. as F. Zataveckas referavo apie gegužinės tvarką ir kaip viskas turi būti vedama. Jeigu Vyčiai nori pasirodyti kaip tautos kultūros šauko karės nukentėjusiu, tai dalykas buvo plačiai aiškintas. Tikimasi, jog viskas paeislingai ir gerai bus sutvarkyta. Todel kviečiame vietinius ir visus kitus kitų kolonijų lietuvių Memorial Dienoj.

Reporteris.

NORWOOD, MASS.

Gegužio 5, DLK. Keistučio dr. ja buvo surengus paskaitas. Bagočius skaitė popiežių istoriją. Sitasai žmogelis nuo senai žinomas nešvaria burna ir šiuo kartu rodos norėjo pereiti visus rubėžius nešvarumo. Iš jo paskaitos išsėna, kad popiežiaus niekuo kitu neužsiimė, kaip žmogūdystėmis, paleistuvystėmis su sesimis, motinomis, bei ožkomis. Atsirado ir cicilikai, kurie pasibaurėjo tokiais pliauskimais. Dar parduvinėjo savo "Kardą" ir ragino tverti laisvamanių kuopą.

Tikras Lietuvis.

WORCESTER, MASS.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos Naujos Anglijos Apiekrčio suvažiavimas bus birželio (June) 9, 1918, Worcester, Mass., 20 Waverly st., bažnytinėje svetainėje, 2 val. po pietų. Visos kuopos Naujosios Anglijos Apiekrtyje malonėkiet prisijusti delegates; galima viena delegatę siųsti nuo 25 narių. Kuopos siųsdamos delegates malonėkiet pranešti raštininkai prieš seimą, jei galima ir jei bus pranešta kelintoj valandoj delegatės pribus, jos bus patiktos stotyje.

V. Liutkevičienė, pirm. T. B. Mažeikienė, rašt. 23 Henchman st., Worcester, Mass.

WATERBURY, CONN.

Gegužės 4 d. buvo parengtas Sv. Kazimiero dr. milžiniškas balius. Čia turim pažymėti, kad mišėta dr. ja yra seniausia Waterbury'io katalikiška organizacija. Ji turi nors nedidelį skaitlį draugų, bet randasi daug senelių, kuriems apie balių jau rodos nevertėtų ne pamislyti. Bet pavasario giedri dienelė atgaivina visus Dievo sutvėrimus. Tai-gi mat ir mūsų seneliai paroriažė pasokti. Tenepalaiko nariai šito už įeidimą. Nemuno Narinėlis.

Lietuvių daile žvilgsnis.

LIETUVIŲ IŠDIRBINIŲ PARODA SO. BOSTON, MASS.

Kol prieisime prie aprašymo tos didžiausios Išdirbinių Parodos, manau, kad bus ne pro šalį dirstelėt bent kiek a-belnai į Lietuvos daile — tautos dailės pavyzdžius. Kiekviena tauta turi savotišką skonį dailės dalykuose, turi tą savotišką skonį ir lietuvių, ir jįsai danglė kuomi skiriasi nuo kitų tautų dailės. Kaip žinovai pripažįsta, tai lietuvių dailės spalvų suderinimai, kad ir praeisusios kaimo išdirbystės dalykeliuose esą labai estetiškai, įvairūs ir originalūs.

Gryna lietuviškoji daile užsiliko vien tik sodžiujė, vien tik kaimiečių tarpe.

Pastaraisiais laikais mūsų specialistai profesionalai dailininkai, piešėjai ir kitokie uoliai pradėjo rankioti po įvairius Lietuvos pasviečius lietuviškos dailės kolekcijas, kaip tai: kryžių pagražinimų, triobėsių pagražinimų — ornamentacijų, lietuvių audimų, mezginių, nerinių, juostas, skaras, žiurkštus, Velykų margučius, įvairius drožtus ir skaptuotus dalykus, taipgi išdirbinius padarytus iš molio ir tt.

Tokios kolekcijos galima būdavo matyti parodose steigiamose Lietuvos miestuose, o ypač Lietuvos sostinėje Vilniuje.

Yra kaip kurių rinkinių išleisti albumai, o prieš karę, kaip buvo girdėtis, buvo ruošiami spaudai knyga lietuviškos dailės pavyzdžių, pritaikintų prie šių laikų pramonės ir namų papuošimų reikavimų. Ją ruošė specialistas dailininkas lietuvis užbaigęs Paryžiaus mieste tam tikrą tos rūšies dailės mokyklą. Bet ar toji knyga jau išleista ar ne, mes neteko sužinoti.

Čia tą viską paminėjau vien dėlto, kad skaitytojo domą atkreipti į tai, kad Lietuvoje dailės reikalais rūpinamosi ne juokais, bet rimtai sistematiškai ir su pasišventimu, o kas svarbiausia, kad tas dalykas vedamas tam tikrų dailininkų specialistų, suprantančių dalykus, daile mylinčių ir jos žinovų.

Štai keletas išsireiškimų kaip kurių Lietuvos rašytojų apie lietuviškąją daile:

"Lietuvių sodietės yra švelniausios kolonistės; jos moka labai nuosakiai derinti spalvas bei linijas. Tas nianusų derinimas nebesikeičia jau nuo šimto ar dviejų šimtų metų. Jos dvi vilnonius audeklus — popelynus šaršas arba megstinę drobę — žalios spalvos su rausvai geltona, žalios su violetine, geltonos su juoda, arba dar visai sugalvotus keruotus, kuriuose niekuomet nevartojama baltos spalvos."

"Toji moteriškė (Lietuvių) gražiai veido ruožais ir deivės' rankomis, yra begalo jautrios sielos dailininkė."

— Nendrė. "Mūsų mergaitės ir moterys tik tuomet teišaus gražų juostų, būdamos ir nelabai pratusios prie darbo, kada myliniam tuo darbeliu norės savo širdį apreikšti. Ir nieko jos nevertvoja tam, kaip vien tat, kas joms žinoma senai: tie patys linai, tos pat spalvos. Tarsi jos sakytu: aš tau duodu, ką visur matyti gali, bet mano darbelyje yra paslėpta mano siela. Išvysk jame ją!"

— Vidūnas. Tikrųjų tikriausia teisybė, kiekviena dailės darbelyje randasi dailės dailininko sielos, jausmų, skonio.

Lietuvis lietuviškai kalba, lietuviškai myli, lietuviškai džiaugiasi, liudi, jaučia, lietuviškai ir daile suprantą, atvažinė ir išreiškia tas savo tautiškas ypatybes savo išdirbiniuose. Daugiausia yra užsilikusių ir dabar gaminama tautiškaime skonyje mažų dailiųjų, rankų darbų: mezginių, nerinių, išsiuvinėjimų. Jų visų tarpe, labiausia tautiškaime raštais ir spalvų suderinimu, atsizymi juostos. Jos yra audžiamos šimtais įvairių raštų — marginio įvairumo, o kiekvienas toksai raštas turi savo vardą. Vienoje tik parapijoje aš esu juostų matęs austų daugias kaip trisdešimčia įvairių raštų, kurių vardus turiu pas save, pasižymėjęs, o kiek jų dar visoje Lietuvoje? Karaliaučiaus muziejuje randasi lietuviška juosta, ant kurios auksu išsiūta daina: "Pas močiutę angau vargelio nemaičiau, už staloio sėdėdama vainikėly pyniau." Ir tai yra pripažįstama už seniausį palaiką mūsų literatūros, nes tas rankų darbelis yra keletos šimtų metų senumo.

Tiesa, malonu mums žinoti, kad jau keleta šimtų metų atgal mūsų seselių Prūsų lietuvių užsiiminėta rankų darbais, bet dar maloniau yra tas, kad jų pasinaudota mūsų spalvomis, mūsų dainomis ir jungta bendrai į vieną celiybę keleriopos rūšies daile: poeziją, siuvinimą, o raiš net ir visokių dailės motiną — meilę.

Tas pats su daile yra ir dabar. Ir dabar lietuvių rankos juos dirba delto, kad pasinaudot savo darbštumu, gabumu padailinimui savo gyvenamo židinio arba bent syjajamo židinio skonio, ir tas daudai išvermė darbe, duoda skonių margumynų, piešinių įvairinimui, priduduo darbelių dailumui skonį ir grožį.

Bostono Moterų Sąjungos kuopa susidėjusi su vietine Vyčių kuopa, surengė lietuvių ir lietuvių Išdirbinių Parodą So. Bostone nuo balandžio 21 iki 28 dienios.

Jau iš kalno pušėtinai gerai buvo prie tos parodos ruošiamasi ir išreklamuota. Salė dailiai išdekoruota amerikoniškomis ir lietuviškomis vėliavomis ir spalvomis. Paroda atsidarė iškilmingu vakaru nedėlioje 21 balandžio. Vakara išpildė Montello, Mass. artistai; pastatydami du teatrališku veikaleliu, pora monologų, deklamacijų, dainavimų solo ir skambinimo ant pijano.

Viskas atlikta ko puikiausia. Matoma, kad artistų būta tinkamai prisiruošta ir savo roles gana gerai išstudijuota, taip kad kiekvienas judėjimas gestai, akcentacija balso ir minčių buvo savo vietoje. Už savo tokią lošimą Monteliečiai verti užsistarnauto pagirimo. Muzikalė vakaro dalį atliko p. lė P. Abračinskaitė taip pat gerai, tik solistė p. lė M. Raitaitė negalėjo savo balso dailumą pilnoje galybėje parodyti, nes matėsi, kad turėjo šlogą, bet visvien sudainavo keletą smėtelių gan gerai.

Visus iki valios prijuokimo su savo monologais "Sufragietė" ir "Vyro ieškotoja."

Trumpas prakalbes pasakė lietuviškai p. J. E. Karosas ir vienas anglas angliškai. Nors visa tą dieną labai lijo, bet publikos visviena prisirinko veik pilnā svetainė ir visi buvo iš to vakaro pilnai užganėdinti ir patenkinti.

Ant rytojaus panedėlyje, išdėta parodos daiktai ant keturių eilių stalų, išilgai visą svetainę ir išskabinėta ant sienų ir posieniais.

Ir ko čia nebėesama? Bet dangių daugiasia įvairiausių rūšių mezginių, nerinių. Vieni gražūs, kiti dar gražesni, vieni indomūs, kiti dar indomesni, vieni įvairūs, kiti dar įvairesni.

Toliau seka išsiuvinėti dailikėliai. Tų irgi begalės: ir auksuotais, ir šilkais ir medvilnė, ir paprastas išsiuvinėjimai, ir karpytinis, ir kaišytiniai.

ms. ir taip vedinami stiliuotai, daili "santai" ir įvairiausios paduškaitės ir tt. (bus daugiau)

F. V.

WATERBURY, CONN.

Tautos Fondo Tėrai gerai nusisekė.

Tėrai, balandžio 15, 16, 17, 18, 19, 20 ir 22 dd. 1918 m. Išlaimėjimo tikėtai buvo parduvinėjami pirm fėrų. Išparduota už \$513.46. Merginos nemaižai dirbo, vaikinams kuriems pridaviau knyguotes nepardavė, veik visi pasiliko sau ir užmokejo pinigų. Yra tokių, kur dar nesugrąžino, bet tikimės, jog gražius pinigais, o ne knyguotes. Prasome nelaukti iki ateis ieškoti, žinot visų vardai yra užrašyta.

Už \$5.00 žiedas, buvo skiriamas kaip dovana, tam kuris daugiasia išparduos tikietų. Išlaimėjo p. lė Adele Černiauskaitė, išpardavė už \$40.30.

Tokis jaunimo, pasielgimas, sujūdino komisijos narius ir privertė griežtis geriau už darbą.

Fėrams prasidėjus, visi darbininkai ir darbininkės dirbo, kiek katras galėjo, net buvo gražu žiūrėti.

1 vakarą inėjo \$185.00
2 " " 226.20
3 " " 189.25
4 " " 229.33
5 " " 147.26
6 " " 380.73
7 " " 213.18

Išparduota daiktų už. 17.10
Tikiet. pard. pirm fėr. 513.46

Viso inėjo \$2,101.53

Išlaidos.

Smulkios išlaidos \$8.67
Smulkūs daiktai del ra-

P. lė K. Baltyškaitė (staliatoriai) 20.63
Sargas už visus vakarus 21.00
Svetainė 70.00
Muzikantai 77.00
Iškaba (apgaršinimas) 11.00
Zaillskas staliatoriai 6.00
P-nui Tutoraikiui už visokias popieras 6.77
Už visokių spaudos darbus 31.90
Gėrimai ir valgis 206.96

Viso išlaidų \$537.95
Ineigu \$2,101.53
Išlaidų 537.95
Pelnu liko \$1,563.58
Pinigai pasiūsti p. Pakštui. Nuo fėrų liko visokių daiktų.

Fėrų komisija labai nusiminė, kad New Yorkiečiai su savo bazaru mus pralenkė. Visi kaip vienas sušuko: "Neapsileisim! surengsime fėrų užbaigimą ir turime juos pasivyti!"

Salę jau paėmė ir rengiasi prie darbo.

A. E. Petrauskaitė, Fėrų išdininke.

Samuel Gompers paprašė prez. Wilsono prašalinti Porto Ricos gubernatorių už jo nemokėtiną aprūpinį darbininkų reikalų.

Anglijos užsienio reikalų ministeris Balfour parlamente išreiškė abejonių, begu vokiečiai Sibierijoj ginkluojami karianti prieš talkininkus.

St. Paule, Minn. buvo majoro rinkimai. Išrinktas laikraštinkas Hodgson. Priegį jį varėsi socialistų kandidatas Emme, bet jis nei pusės negav balsų, kiek minėtas gavo.

Girių Karalaite.

(Tęsa)

AGLUTĖ. Jis bunda! Dvasios tolyn, tolyn, Kad čia mūs nieks neužtikyt.

(Dvasios visos išbėgioja. Vaidevutis pamažu išbunda, sėdasi ir dairosi aplink trindamas akis.)

VAIDEVUTIS. Kur aš? Kogioj vietoj? Širdis lig prijaucia ką blogo...

(Pašoksta neramiai.) Kas-gi per laikas? O karalaite? Ar tik nepramiegojau jos?

(Ineina iš dešinės Vilkas, iš kairės sulinkusi ant lazdos pasirendama žila senutė.)

Kas čia? j kur senelė eina? Taip sena, suvargus, rodos tuoj parkris.

(Greitai eina prie jos ir epkabines prilauko. I Vilką.)

Kunigaikšti, sukurti ugnį paskubėkie. Gal sušils, pasilsės.

Iš nuovargio ir šalčio žiūrėkie kaip dreba. VILKAS (išdėdžiai).

Ar aš klausysiu apskurėlio liepimo? (Išsėna po kairei.)

VAIDEVUTIS. Jis eina sutikti Girių Karalaite! O aš... (Žiūrėdamas į senutę.)

Kaip silpna suvargus! Rankos ir lūpos dar šalia labiaus

Širdies plakimas vos žymus, Kad nors lūpos mano

Kiek šilumos pridutų! (Rimtai pasilenkia ir pabučiuoja. Skranda, kuria senutės veidas buvo pridengtas nupuola ir pasirodo jauna ir graži Girių Karalaite.)

GIRIŲ KARALAITĖ. Atėjai, Girių Dvasių pranašautas

Ir pabučiavimui sutraukei užkrautus Burtų retėjus!

Už tai širdį savo pavedu!

VAIDEVUTIS. Ar-gi galėsi myleti skurdžių bedalį? GIRIŲ KARALAITĖ. Matau tavo kiltą širdį

Po rūbų prastu, Kuri nesidrovėjo vaduoti mane Iš tų slastų.

VAIDEVUTIS. Už tokią laimę ačiū dievams, Tik atleidimo turui maldauti, Kad rodžiaus — kuomi neesu.

Kunigaikščių esmu, toli į pietus Mano šalis guli

Ir laukia savo valdovės gražios.

GIRIŲ KARALAITĖ. Širdis gi tavo — mano tvirtovė

Puikiuose rūmose ar bakužėj ji plak:

(Prie linksmos muzikos sueina Girių Dvasios ir karalius su palydovais. Dvasių lydimi, Girių Karalaite ir Vaidevutis vedami syki apeina apie seną ir išsėna po kairei. Ragana piktai pažiūri pro vidurines duris ir užsigrįžęs išsėna.)

UŽBAIGA.

4-17-18. Worcester, Mass.

Girių Duktė.

Dvasių rūbai privalo būti balti ir žalsvi. Rankose gali turėti ilgus šniūrus dirbtinių kvietkų. Karaliaus ir palydovų kostiumai iš 15-to šimtmečio. Girių Dvasių šokiams tinkamiausi muzika Dvorak'o "Humoresque." Užbaigimui tinkamiausi Mendelssohn'o "Spring Song."

11